

ת"פ (חדרה) 30829-03-23 - מדינת ישראל נ' תאמין אבו סבק

ת"פ (חדרה) 30829-03-23 - מדינת ישראל נ' תאמין אבו סבקשלום חדרה

ת"פ (חדרה) 30829-03-23

מדינת ישראל

נגד

תאמין אבו סבק

בית משפט השלום בחדרה

[10.09.2024]

כבוד השופט אלכס אחר

ע"י ב"כ עוה"ד מידד אזרזר

ע"י ב"כ עוה"ד סמי מלחם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של הסעת שלושה תושבים זרים או יותר לפי סעיף 12א(ג1)(א)(ב) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה").

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 20.03.22, בסמוך לשעה 07:15 לערך, ברחוב העבודה 34 בזכרון יעקב, נתפס הנאשם כשהוא מסיע ברכב מ.ר. 18-514-35, מתוצרת פולקסווגן, 8 תושבים זרים השוהים בישראל שלא כדין.

הנאשם צירף תיק נוסף שמספרו 37576-05-23 ובו הודה והורשע בעבירה זהה.

על פי עובדות כתב האישום המצורף, בתאריך 14.02.22, בסמוך לשעה 16:30 לערך, בכיכר חריש, נתפס הנאשם כשהוא מסיע במיניבוס מ.ר. 26-837-67, 14 תושבים זרים השוהים בישראל שלא כדין (יוער ש-7 מהם הסיע חודש לאחר מכן פעם נוספת בכתב האישום העיקרי).

הנאשם הודה בשני כתבי האישום, הורשע והופנה לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות שיבחן את שאלת כשירותו לביצוע עבודות שירות ככל שכך ייגזר. בתאריך 28.05.24 התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם נמצא כשיר לבצע עבודות שירות במועצה מקומית ערעה.

בתאריך 04.07.24 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש.

ב"כ המאשימה הדגישה את הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם, שהינם פגיעה בשלום הציבור מסכנה פוטנציאלית הטמונה במי שנכנס בשערי המדינה מבלי שעבר תחת ביקורת רשויות הביטחון.

בנסיבות אלה, לנוכח הסעתם של 22 שוהים בלתי חוקיים סך הכל בשני אירועים שונים (לגבי 7 מהם כאמור קיימת זהות כך שבפועל הסיע 15 שוהים שונים), ב"כ המאשימה עתרה לגזור על הנאשם עונש המצוי במתחם ענישה הנע בין 15 ל-30 חודשי מאסר בפועל תוך שהפנתה לפסיקה מטעמה.

אשר לעונש בתוך המתחם, הנאשם נעדר עבר פלילי אך לא ביקש הפנייתו לשירות המבחן ולכן אין סיבה לסטות לקולא ממתחם הענישה שייקבע.

לאור האמור, ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם לו עתרה, לצד ענישה צופה פני עתיד, קנס ופסילת רישיון נהיגה. כמו כן, המאשימה ביקשה לחלט את הרכב בו בוצעה העבירה בכתב האישום המצורף מאחר שבאמצעותו בוצעה העבירה, הרכב רשום על שם הנאשם והוא המשתמש הבלעדי בו.

בטיעונו לעונש, הפנה הסנגור להודאת הנאשם בהזדמנות הראשונה בשני התיקים ולחיסכון בזמן השיפוטי. אשר לנסיבות העבירות טען שהנאשם עשה טעות שלא בדק את שאלת האישורים והסתפק בבדיקה שטחית. עוד נטען שהנאשם לא הסיע אותם בכוונה ולא תכנן את ביצוע העבירות מראש.

הנאשם נעדר עבר פלילי, מאז ביצוע העבירות לפני כשנתיים וחצי לא נפתחו נגדו תיקים חדשים, נשוי ואב לשני ילדים קטנים המטפל ומסיע את אביו החולה (נ/1).

הסנגור התייחס לפסיקה מטעמו וביקש לקבוע מתחם ענישה המסתכם בעבודות שירות. בקביעת העונש ההולם ביקש לגזור על הנאשם 6-7 חודשי מאסר בעבודות שירות והשאיר את שאלת חילוט הרכב לשיקול דעתו של בית המשפט. הנאשם בחר לומר את דבריו, אמר שהוא מצטער ושזו הפעם האחרונה.

דיון והכרעה

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

מתחם הענישה - נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירות שביצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

ברע"פ 3674/04 אבו סאלם נגד מדינת ישראל (החלטה מתאריך 12.02.06, פורסם בנבו) נקבע שהכלל בעבירות הסעת שוהים בלתי חוקיים הוא אמנם מאסר בפועל, אך כלל זה חריגים בצדו, ובמקום שיש ונכון להטיל עונש קל יותר, כך ייעשה.

ברע"פ 3173/09 פארגין נ' מדינת ישראל (החלטה מתאריך 05.05.09, פורסם בנבו), נקבע ש"בהקשר הקרוב של המסיעים, המלינים והמעסיקים את השוהים הבלתי חוקיים, שחטאתם אמנם עולה משל הללו, שכן - כאמור - חוטאים הם ומחטיאים את הרבים, ומכאן גישת המחוקק שהחמירה עמהם, וכך גם בתי המשפט, דן בית משפט זה ברע"פ 5198/01 ח'טיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(1) 769. מפי השופט טירקל נדונה שם רמת הענישה הראויה, והוכרע כי דחק העתים והמציאות הבטחונית הקשה (ב-2001) מצדיקה לגזור על הללו עונשי מאסר בפועל (עמ' 775): "אם אין עומדות לעברייני נסיבות יוצאות מגדר הרגיל, יש לגזור עליו - ואפילו הוא אדם מן היישוב שעשה מעשיו מתוך תמימות או מחמת צורך דוחק כלשהו - עונש מאסר לריצוי בפועל, בלי מתן אפשרות להמירו בעבודות שירות. אשר לאורך תקופת המאסר, חלקי עם המחמירים...". ואולם, ברבות הימים היה צורך לשוב ולהידרש לנושא ולפרש את הלכת ח'טיב, כדי להסביר כי מחד גיסא החומרה על מכוונה ועל תוצאותיה, ומאידך גיסא מתחייבת בדיקת הנסיבות האינדיבידואליות" (ההדגשות אינן במקור, א.א.).

במקרה דנן, הערך החברתי שנפגע הוא עצם הפגיעה הפוטנציאלית בביטחון ישראל לנוכח הסיכון הביטחוני הטמון בעבירות מסוג זה שכן המסיע אינו מודע לכוונותיהם של תושבי הרשות אותם הוא מסיע לשטחי המדינה וממנה. בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן בתיק זה, בהיות הנאשם עצמאי ובעל המיניבוס אשר יכול היה להחליט בעצמו את מי יסיע את מי לא, מלמדים על סיכון ברף הבינוני להישנות העבירות. יתרה מכך, טוען הסנגור שהעבירה לא הייתה מתוכננת ובצעה שלא בכוונה אולם כאמור, 7 מנוסעי האירוע הראשון הוסעו על ידי הנאשם גם באירוע השני רק כחודש לאחר מכן כך שלא ניתן לקבל את הטענה שהנאשם לא ידע שאין ברשותם אישורים, על אף שנתפסו ועל אף שהיה כבר אמור להבין את חומרת העבירה.

עיון בהלכות השונות מלמד על מתחם הענישה הראוי לקבוע במקרה דנן:

בעפ"ג (מרכז-לוד) 39979-12-22 אזברגה נ' מדינת ישראל (01.04.24) - התקבל ערעורו של הנאשם שהורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בשני אישומים של הסעת שלושה תושבים זרים או יותר. המערער הוא בעלים ומנהל של חברת הסעות ובעל רישיון לנהיגה באוטובוס. באישום הראשון הסיע הנאשם באוטובוס שישה עשר שוהים בלתי חוקיים אותם אסף לאחר שנכנסו לתוך שטח מדינת ישראל מנקודה הסמוכה למחסום. באישום השני הסיע הנאשם באוטובוס שבעה עשר שוהים בלתי חוקיים, כנגד תשלום בסך 500 ₪. בית משפט קמא קבע שנסיבות התנהגותו של הנאשם בכל אחד משני האירועים מגלות חומרה יתרה, קבע מתחמי ענישה נפרדים לכל אחד מהאישומים, בין 12-28 חודשי מאסר בפועל וגזר את עונשו של הנאשם ל-20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, קנס בסך 30,000 ₪, פסילת רישיון הנהיגה בפועל ל-10 חודשים ופסילה על-תנאי. בית המשפט המחוזי הקל בעונש המאסר ל-15 חודשים.

בע"פ (ירושלים) 3690-10-23 געברי נ' מדינת ישראל (03.01.24) - המערער הורשע לאחר ניהול הוכחות בניסיון להסעת 3 תושבים זרים או יותר והפרעה לעובד ציבור לאחר שהסיע 14 שוהים בלתי חוקיים במיניבוס וכאשר נשאל על ידי חיילת במחסום, הכחיש שהוא מסיע נוסעים. בבית משפט קמא נקבע מתחם ענישה בין 5 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל. המערער נדון ל-9 חודשי מאסר בפועל שיצטברו לתקופת מאסר אותה נשא המערער (בשל הפקעת עבודות שירות), מאסר על תנאי, פסילה בפועל למשך 6 חודשים, פסילה על תנאי וחילוט הרכב. ערעורו של המערער התקבל חלקית באופן בו חודשיים מתקופת המאסר יחושבו בחופף למאסר אותו נושא וכן חילוט הרכב יבוטל בכפוף לפדיון הרכב תמורת 80,000 ₪.

בעפ"ג (מרכז-לוד) 8462-12-20 סביתאן נ' מדינת ישראל (31.01.21) - המערער הורשע בהתאם להודאתו בהסעת 41 שוהים בלתי חוקיים בארגז של משאית בה נהג ללא רישיון נהיגה מתאים וללא ביטוח, ונדון בבית משפט השלום לשנתיים מאסר בפועל, שנה מאסר על-תנאי, קנס בסך 10,000 ₪, ופסילת רישיון הנהיגה למשך 30 חודשים בפועל ושנה על-תנאי. ערעורו התקבל ובית המשפט המחוזי הקל במשך המאסר בפועל ל-20 חודשי מאסר, ללא שינוי ברכיבים האחרים.

בע"פ 6545/16 אסקאפי נ' מדינת ישראל (21.02.17) - המערער הורשע בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן בנהיגה נמהרת או רשלנית שיש בה כדי לסכן חיי אדם והסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין לאחר שנתפס מסיע כ-11 נוסעים ששהו בישראל ללא היתר וניסה להימלט לאחר ששוטרים הבחינו בו וכרזו לו לעצור. בית המשפט המחוזי קבע את מתחם העונש בין 12-24 חודשי מאסר בפועל, חרג לקולה מן המתחם משיקולי שיקום, וגזר על המערער 8 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון הנהיגה לשנה, קנס בסך 5,000 ₪, מאסר על-תנאי ופסילת רישיון הנהיגה על-תנאי. בית המשפט העליון דחה את הערעור תוך שקבע שהמתחם הכולל שנקבע נוטה לקולה.

ברע"פ 3901/16 דעייף נ' מדינת ישראל (05.06.16) - המבקש הורשע בתיק העיקרי בהסעת 34 שוהים בלתי חוקיים ובנהיגה ללא פוליסת ביטוח. כן הורשע בשני כתבי אישום שצירף, האחד בהסעת 4 שוהים לא חוקיים ובנהיגה ללא רישיון וביטוח, והאחר בהפרת תנאי מעצר בית ונהיגה בפסילה, ללא רישיון וביטוח. בית משפט השלום קבע בתיק העיקרי מתחם עונש בין 7-18 חודשי מאסר בפועל, בתיק המצורף הראשון בין 2-10 חודשי מאסר בפועל, ובתיק המצורף השני בין מאסר על-תנאי לבין 6 חודשי מאסר, וגזר את עונשו של המבקש ל-9 חודשי מאסר בפועל, מהם שמונה בגין התיק העיקרי, מאסרים על-תנאי, פסילת רישיון הנהיגה בפועל למשך שנה, פסילה על-תנאי, וקנס בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה, ומבלי למצות את הדין עם המבקש, החמיר בעונש המאסר בפועל לכדי 15 חודשים. הבקשה לרשות ערעור נדחתה, תוך שבית המשפט העליון קבע שעונשו של המבקש איננו סוטה ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות.

בע"פ 617/15 מונטר נגד מדינת ישראל (02.04.15) בית המשפט העליון דחה את הערעור על העונש שהושת על הנאשם - 7 חודשי מאסר בפועל, בגין הסעת 23 שוהים בלתי חוקיים ומעל למותר לצד ענישה נלווית. בהתאם, סבורני שמתחם העונש ההולם בעבירות בהן הורשע הנאשם בנסיבות האירועים נע מ-9 חודשי מאסר אותם ניתן לשאת בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל, בצירוף ענישה נלווית, לרבות פסילת רישיון נהיגה בפועל שתנוע בין 4 - 12 חודשים וקנס. העונש ההולם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

לאחר קביעת מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40 יא' לחוק. בעבירות מסוג זה, יש לקחת בחשבון את שיקול ההרתעה ועמדת הפסיקה לפיה יש להחמיר עם המסיעים שוהים בלתי חוקיים.

מנגד, הענישה היא תמיד אינדיבידואלית כאשר בענייננו, הנאשם נעדר עבר פלילי קודם וזוהי הסתבכותו הראשונה. נתון זה יש לקחת בחשבון לקולה.

שיקולים נוספים לקולה, הנאשם נשוי, אב לילדים וסועד את אביו החולה (נ/1). הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה במיוחס לו, צירף תיק ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

לאור האמור, ובהתאם לעמדת המאשימה, יש למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה ולגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, לצד עונשים הצופים פני עתיד, לרבות פסילת רישיון נהיגה בפועל.

עם זאת, אדגיש שבעת קביעת העונש המתאים, בתוך מתחם הענישה, בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין אשר ביקש להבנות את שיקול הדעת השיפוטי, יש לקחת בחשבון ולבדוק האם במקרה הקונקרטי הטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, גם אם מדובר בתקופה קצרה, יהיה בה כדי לקבוע שהנזק עולה על התועלת.

דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים ("ועדת דורנר"), התייחס לעניין זה ומסקנתו מצדיקה בחינה מחדשת של שיקולי הענישה. במקרה הנ"ל, לאור נתוני הנאשם, אני סבור שפחותה התועלת

בשליחתו של הנאשם למאסר בפועל מהנזק שייגרם לנאשם וזאת, כאשר ניתן אולי להקטין את הסיכון להישנות העבירות על ידי עבודות שירות. שליחת הנאשם, למאסר בפועל מאחורי סורג ובריה בו ייחשף לתרבות עבריינית איננה מאינטרס הציבור ומנגד, אם יתמיד הנאשם לשקם עצמו ייתרם מכך לא רק הוא עצמו אלא גם החברה תצא נשכרת (עפ"ת 6597-09-15 מ"י נ' עוקר [פורסם בנבו] [ניתן ביום 21.1.16]).

בפסיקה נאמר כי הרתעת הציבור אינה חזות הכול ו"יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה" (עפ"ת 1267-05-16 חיזגילוב נ' מ"י) [פורסם בנבו].

השיקולים הפרטניים בענייננו מצדיקים במקרה הנוכחי את העדפת השיקול האישי שלא לחשוף את הנאשם לתרבות עבריינית. בית המשפט מודע לכך שבענישה האמורה אין משום מיצוי הדין עם הנאשם על העבירות החמורות שביצע אך, אני מוצא לנכון לאור חלוף הזמן ובשים לב לכך שהעבירות בוצעו טרם המלחמה ושזהו מאסרו הראשון של הנאשם, לתת משקל להיבט זה בענישה, מתוך תקווה כי חזרתו של הנאשם למסלול נורמטיבי תסב תועלת רבה הן לו כאדם, והן לחברה (ע"פ 9911/07 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] [ניתן ביום 17.8.2009]).

יתר על כן, מובן כי ככל שלא ישכיל הנאשם לנצל את ההזדמנות שניתנה לו, לתקן את דרכו ולשנות באמת מעמדו ותפיסותיו המוטעות, הרי שלא יינתנו הזדמנויות נוספות, עבודות השירות יופקעו ועניינו יוחזר למתן גזר דין מחדש בפני לרבות האפשרות של הטלת מאסר בפועל בהתאם לעמדתה העונשית של המאשימה.

חילוט הרכב

אשר לבקשת המאשימה לחלט את רכבו של הנאשם, הרי שלפי סעיף 12א(ד1א)(1) לחוק הכניסה לישראל: "הורשע אדם בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג), (ג5) או (ג6) רשאי בית המשפט שהרשיעו, נוסף על כל עונש, להורות על חילוט הרכב שבו נעברה העבירה, אם האדם שהורשע בעבירה הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבע, ויחולו לענין זה הוראות פרק רביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969" לאור עמדת הסנגור המשאיר זאת לשיקול דעת בית המשפט ולאור נסיבות האירועים וסמיכותם, דהיינו שעל אף תפיסתו בביצוע העבירה בכתב האישום המצורף, לא הורתע הנאשם ושב לבצע את העבירה חודש בלבד לאחר מכן, עמדתו הינה כעמדת המאשימה ואני מורה על חילוט הרכב.

לאור האמור אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 9 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, (ללא ניכוי תקופות המעצר ככל שרוצו), במועצה מקומית ערערה וזאת החל מתאריך 27.10.24. הנאשם יתייב לתחילת ריצוי עבודות השירות במועד זה בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות - יחידת ברקאי שלוחת צפון מתחם כלא מגידו וזאת לצורך קליטתו. מוסבר בזאת לנאשם כי במידה ולא יקיים את עבודות השירות כנדרש או במידה ויפתח נגדו תיק נוסף בעת ריצוין יכול ותוגש בקשה לביטול עבודות השירות ובמקרה כזה הוא עלול לרצות את יתרת תקופת המאסר בפועל.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה כל עבירה לפי חוק הכניסה לישראל ויורשע בה.

3. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יפקיד את רישיון הנהיגה במזכירות בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 27/10/24 ויקבל כנגד הפקדה זו אישור הפקדה מתאים, פסילה זו תרוצה במצטבר לכל פסילה אחרת ככל שקיימת.

4. אני פוסל את הנאשם מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בפרק זמן זה על עבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ויורשע בגינה.

5. קנס בסך 12,000 ₪.

יש לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מרגע מתן גזר הדין ועד ליום 27/10/24 וזאת באחת מהדרכים הבאות:

· בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il (ניתן לשלם בפריסה של עד 18 תשלומים בהסדר קרדיט) או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות".

· מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון *052-35592 (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו).

· במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

6. אני מורה על חילוט רכב מ.ר. 26-837-67 לטובת אוצר המדינה. הרכב נמצא כתפוס בחזקת המאשימה ועליה לפעול לחילוטו בהתאם.

גזר דין זה מהווה פקודת מאסר בעבודות שירות.

המזכירות תעביר פרוטוקול זה לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ז' אלול תשפ"ד, 10 ספטמבר 2024, במעמד הצדדים.